

Riyadh Saaliheen

(Những Ngõ Vườn Của Những Người Ngoan Đạo)
Chương Di Ngôn Về Phụ Nữ

<Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية >

Biên soạn
Học Giả Chuyên Hadith & Nhà Thông Thái
Abu Zakkariya Yahya bin Sharf Al-Nawawi

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

شرح رياض الصالحين - باب الوصية بالنساء -

« باللغة الفيتنامية »

جمع وترتيب:

للإمام المحدث الفقيه أبي زكريا يحيى بن شرف النووي

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

Chương 33 Di Ngôn Về Phụ Nữ

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا﴾ [سورة النساء: 19]

﴿Và các người hãy ăn ở tử tế với họ (vợ). Bởi nếu các người ghét bỏ họ e rằng các người đang ghét bỏ một thứ mà Allah đã đặt trong đó bao điều tốt đẹp.﴾
(Chương 4 – Annisa’, câu 19).

Allah phán bảo những người có đức tin nam phải sống tử tế với vợ của họ. Sống tử tế ở đây bao hàm tất cả mọi điều trong đời sống vợ chồng từ lời lẽ, cử chỉ cho đến trách nhiệm chu cấp, nuôi dưỡng, chăm lo và bảo vệ họ.

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ
الْمِيلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ نُصَلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا﴾ [سورة النساء: 129]

﴿Và không bao giờ các người có thể đối xử công bằng giữa các người vợ của các người mặc dầu các người

đã cố gắng. Tuy nhiên, chớ hoàn toàn nghiêng hẳn (về một bà và hoàn toàn bỏ rơi những người vợ còn lại), các người bỏ rơi họ như một án treo. Bởi thế, nếu các người làm hòa và kính sợ Allah thì quả thật Allah là Đáng Hằng Tha thứ và Thương xót. ﴿ (Chương 4 – Annisa’, câu 129).

Các người không bao giờ có thể công bằng có nghĩa là các người này hồi nhân loại, không bao giờ các người có khả năng công bằng giữa những người phụ nữ của các người về tình cảm, các cử chỉ yêu thương cũng như các hành vi quan hệ tình dục. Mặc dù vậy, nhưng các người chớ nghiêng hẳn hoàn toàn về một người vợ nào đó mà bỏ mặc người kia giống như các người đang để cô ta trong tình trạng bị án treo: không phải là người phụ nữ có chồng cũng không phải là người đã ly dị. Bởi vậy, các người hãy kính sợ Allah mà cải thiện đời sống vợ chồng của các người và các người hãy phân chia sự biểu hiện tình cảm cũng như sự chăm sóc một cách công bằng trong tầm khả năng của các người. Có như thế, Allah ﷻ mới thương xót và tha thứ cho các người.

Hadith 272: Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{وَأَسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّ الْمَرْأَةَ خُلِقَتْ مِنْ ضِلْعٍ وَإِنَّ أَعْوَجَ شَيْءٍ فِي الضِّلْعِ أَعْلَاهُ إِنْ ذَهَبَتْ تُقِيمُهُ كَسْرَتَهُ وَإِنْ تَرَكْتَهُ لَمْ يَزَلْ أَعْوَجَ اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا} متفق عليه.

“Các người hãy theo lời dặn của Ta mà đôi xử tử tế với phụ nữ, bởi quả thật, phụ nữ được tạo ra từ xương sườn, và xương sườn bị cong ở phần trên, nếu các người cố làm thẳng nó thì các người sẽ làm gãy nó, còn nếu các người bỏ mặc nó thì nó vẫn cứ cong. Cho nên, các người hãy theo lời dặn của Ta mà tử tế với phụ nữ.” (Albukhari, Muslim).

Và trong một lời dặn khác của Albukhari và Muslim:

{الْمَرْأَةُ كَالضَّلَعِ، إِنْ أَقَمْتَهَا كَسَرْتَهَا، وَإِنْ اسْتَمْتَعْتَ بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا
وَفِيهَا عَوْجٌ}

“Phụ nữ giống như khúc xương sườn, nếu người làm thẳng nó thì người sẽ làm gãy nó còn nếu người hưởng thụ nó thì người đã hưởng thụ nó và nó vẫn cứ cong.”

Còn trong lời dặn của Muslim:

{إِنَّ الْمَرْأَةَ خُلِقَتْ مِنْ ضِلَعٍ لَنْ تَسْتَقِيمَ لَكَ عَلَى طَرِيقَةٍ فَإِنْ اسْتَمْتَعْتَ
بِهَا اسْتَمْتَعْتَ بِهَا وَبِهَا عَوْجٌ وَإِنْ ذَهَبَتْ تُقِيمُهَا كَسَرْتَهَا وَكَسَرُهَا
طَلَاقُهَا}

“Quả thật, phụ nữ được tạo ra từ xương sườn không bao giờ thẳng cho người trên con đường. Bởi thế, nếu người hưởng thụ cô ta thì người đã hưởng thụ cô ta và cô ta vẫn cứ cong còn nếu người cố làm thẳng cô ta thì người sẽ làm gãy cô ta; làm gãy cô ta có nghĩa là ly dị cô ta”.

* Bài học từ Hadith:

- Hadith nhắc đi nhắc lại lời di huấn nhằm nhấn mạnh việc tử tế với phụ nữ là vô cùng cần thiết bởi phụ nữ yếu đuối cần được che chở và bảo vệ.

- Hadith dạy đôi xử với phụ nữ cần phải có sự kiên nhẫn, lòng vị tha và xí xóa.

- Hadith cho thấy Islam rất quan tâm đến phụ nữ và việc chu đáo chăm sóc họ mang lại sự yên bình cho xã hội.

- Hadith như muốn khẳng định rằng tính khí phụ nữ thất thường và trẻ con, đàn ông cần nhẫn nại, kiên trì trong cư xử nếu muốn duy trì mối quan hệ bền vững với phụ nữ.

Hadith 273: Ông Abdullah bin Zam'ah رضي الله عنه thuật lại rằng ông đã nghe Thiên sứ của Allah ﷺ thuyết giảng. Trong bài thuyết giảng, Người nhắc đến con lạc đà cái và kẻ đã làm hại nó và Người đọc:

﴿إِذْ أَنْبَعَتْ أَشَقَّهَا﴾ [سورة الشمس: 12]

﴿**Khi kẻ khốn nạn nhất trong bọn chúng đứng dậy.**﴾
(Chương 91 – Ash-Shams, câu 12).

{ أَنْبَعَتْ لَهَا رَجُلٌ عَزِيزٌ عَارِمٌ، مَنِيعٌ فِي رَهْطِهِ }

“Kẻ hung hăng, ngang ngược và dữ tợn nhất trong bọn họ đứng dậy”.

Sau đó, Thiên sứ của Allah ﷺ nhắc đến phụ nữ, Người dặn dò về họ, Người nói:

{يَعْمِدُ أَحَدَكُمْ يَجْلِدُ امْرَأَتَهُ جَلْدَ الْعَبْدِ، فَلَعَلَّه يُضَاجِعُهَا مِنْ آخِرِ يَوْمِهِ}

“Ai đó trong các người đánh người phụ nữ của y giống như đánh người nô lệ rồi có thể y sẽ ân ái với cô ta vào cuối ngày”.

Sau đó, Thiên sứ của Allah ﷺ răn dạy họ về việc cười vui của họ khi nghe tiếng xì hơi của ai đó, Người nói:

{لَمْ يَضْحَكْ أَحَدَكُمْ مِمَّا يَفْعَلُ}

“Sao ai đó trong các người là cười từ việc mà y cũng thường hay làm?” (*Albukhari, Muslim*).

* Bài học từ Hadith:

- Hadith dạy người chồng không được phép đánh đập vợ một cách gây thương tích bởi vì người vợ là người bàn đờ đầu áp tay gối của mình cần phải được yêu thương và cần phải được xí xóa mỗi khi cô ta làm lỗi. Nếu có điều gì không phải mà người vợ đã làm, người chồng hãy khuyên bảo trước tiên, nếu không có tác dụng thì người chồng có thể không ngủ chung bỏ mặc vợ vài hôm như một sự răn đe, và nếu không có tác dụng vì vợ vẫn ngoan cố không chịu sửa sai thì người chồng được phép đánh, nhưng đánh ở đây chỉ để người vợ biết rằng người chồng không thể chấp nhận sự sai trái đó của vợ

chứ không phải là đánh đập gây thương tích bởi vì Thiên sứ của Allah đã cấm:

{فَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبْرِحٍ} رواه مسلم.

“Các người hãy đánh họ (những người vợ khi họ làm chuyện quá sai với các người) nhưng không gây thương tích.” (Muslim).

Và nếu có đánh vợ thì tuyệt đối không được phép đánh vào mặt và đầu bởi vì Thiên sứ của Allah ﷺ đã cấm.

- Hadith còn dạy người tín đồ phép lịch sự tối thiểu hay văn hóa ứng xử trong tập thể rằng một người không được phép cười về một hành động nào đó của người khác trong khi hành động đó cũng là điều mà y không thể tránh khỏi.

Hadith 274: Ông Abu Huroiroh ﷺ thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ} رواه مسلم.

“Người có đức tin nam chớ ghét bỏ người có đức tin nữ, nếu y không thích ở cô ta một tính cách nào đó thì y hãy hài lòng một đức tính khác của cô ta.” (Muslim).

*** Bài học từ Hadith:**

- Hadith khuyên người chồng chớ ghét bỏ người vợ của mình dù cô ta có những tính khí xấu mà y không hài lòng, ngược lại, y hãy nên kiên nhẫn và tìm lấy những ưu điểm khác của vợ để yêu thương và hài lòng, đó mới là tinh thần và bản chất của người có đức tin nơi Allah và cõi Đời Sau. Bởi lẽ, con người không ai hoàn hảo, mỗi người đều có ưu điểm và khuyết điểm, nếu hai con người muốn duy trì mối quan hệ với nhau thì phải hài lòng với ưu điểm của nhau và xí xóa những khuyết điểm của nhau. Và nếu mỗi tín đồ Muslim cố gắng làm theo điều chỉ dạy này thì Allah ﷻ sẽ ban điều tốt lành cho họ, Ngài phán:

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ شَيْئًا

وَيَجْعَلُ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا﴾ [سورة النساء: 19]

﴿Và các người hãy ăn ở tử tế với họ (vợ). Bởi nếu các người ghét bỏ họ e rằng các người đang ghét bỏ một thứ mà Allah đã đặt trong đó nhiều điều tốt đẹp.﴾
(Chương 4 – Annisa’, câu 19).

- Hadith như muốn dạy những người có đức tin nam rằng họ nếu họ muốn sống lâu dài và bền vững với vợ của họ thì họ phải nên dùng lý trí để giải quyết mâu thuẫn và xung đột gia đình chứ đừng dựa vào cảm tính nhất thời.

Hadith 275: Ông Amru bin Al-Ahwas Al-Jushami ﷺ thuật lại rằng ông đã nghe Thiên sứ của Allah ﷻ nói trong chuyến hành hương chia tay: Thiên sứ của Allah ﷻ,

sau những lời tán dương, ca ngợi Allah, nhắc nhở những lời khuyên thì Người ﷺ nói:

{أَلَا وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّمَا هُنَّ عَوَانٌ عِنْدَكُمْ لَيْسَ تَمْلِكُونَ مِنْهُنَّ شَيْئًا غَيْرَ ذَلِكَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ فَإِنْ فَعَلْنَ فَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ ضَرْبًا غَيْرَ مُبْرِحٍ فَإِنْ أَطَعَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا أَلَا إِنَّ لَكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ حَقًّا وَلِنِسَائِكُمْ عَلَيْكُمْ حَقًّا فَأَمَّا حَقُّكُمْ عَلَى نِسَائِكُمْ أَلَّا يُؤْطِئَنَّ فُرْشَكُمْ مَنْ تَكْرَهُونَ وَلَا يَأْذَنَنَّ فِي بُيُوتِكُمْ لِمَنْ تَكْرَهُونَ أَلَّا وَحَقُّنَّ عَلَيْكُمْ أَنْ تُحْسِنُوا إِلَيْهِنَّ فِي كِسْوَتِهِنَّ وَطَعَامِهِنَّ} رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح.

“Các người hãy làm theo lời dạy của Ta mà đối xử tử tế với phụ nữ bởi quả thật họ là những người dưới quyền của các người, các người không có bất cứ quyền nào ngoài quyền đó cả trừ phi họ đã mang đến chuyện đồi bại (ngoại tình) một cách rõ ràng. Nếu họ đã làm thì các người hãy bỏ việc ăn nằm với họ, các người hãy đánh họ nhưng không gây thương tích. Nhưng nếu họ đã vâng lời các người thì các người hãy mở cho họ một con đường. Chẳng phải đối với phụ nữ của các người, các người có quyền, và đối với các người họ cũng phải có quyền; quyền của các người đối với họ là họ không được phép cho ai đó vào nhà hay ngồi cùng với họ mà các người không thích, còn quyền của họ đối với các người là các người phải cư xử tử tế với họ trong việc chu cấp cái ăn và cái mặc

cho họ.” (*Tirmizdi ghi lại, ông nói: Hadith tốt và xác thực*).

*** Bài học từ Hadith:**

- Hadith là bằng chứng cho phép người chồng có quyền đánh vợ nếu như y thấy rằng việc đánh vợ đó có thể cải thiện cô ta, còn nếu như y biết rõ ngay cả việc đánh cũng không thể thay đổi được gì thì không được phép đánh.

- Hadith khẳng định rằng nhà của vợ là phạm vi nghiêm cấm, người vợ không được phép cho bất kỳ ai vào trừ phi phải có phép của chồng.

- Hadith là bằng chứng rằng trách nhiệm và nghĩa vụ chu cấp cái ăn cái mặc cũng như đời sống cho gia đình là bổn phận của người chồng theo khả năng của y.

Hadith 276: Ông Mu'a-wiyah bin Haidah رضي الله عنه thuật lại: Tôi nói thưa Thiên sứ của Allah, quyền của vợ đối với người chồng là gì? Người ﷺ nói:

{أَنْ تُطْعِمَهَا إِذَا طَعِمْتَ وَتَكْسُوَهَا إِذَا اكْتَسَيْتَ وَلَا تَضْرِبَ الْوَجْهَ وَلَا تُقَبِّحَ وَلَا تَهْجُرَ إِلَّا فِي الْبَيْتِ} رواه أبو داود.

“Đó là nơi người phải nuôi ăn cô ta khi người ăn và phải chu cái mặc cho cô ta khi người mặc, và không được đánh vào mặt, không được nói lời lẽ xấu với cô ta cũng như không được bỏ mặc cô ta mà đi khỏi nhà.” (*Abu Dawood*).

*** Bài học từ Hadith:**

- Hadith cấm đánh vào mặt.
- Hadith cho thấy việc bỏ mặc vợ để chấn chỉnh vợ khi cô ta làm sai là không ăn nằm với vợ (nằm quay lưng) chứ không được phép rời khỏi nhà.

Hadith 277: Ông Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا} رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح.

“Người có đức tin Iman hoàn thiện nhất là người có phẩm chất đạo đức tốt nhất, và người tốt nhất trong các người là người đạo đức nhất với phụ nữ của y.”
(Tirmizdi ghi lại, ông nói: Hadith tốt và xác thực).

*** Bài học từ Hadith:**

Hadith kêu gọi người chồng phải luôn cư xử tử tế nhất với vợ của y.

Hadith 278: Ông Iyaas bin Abdullah bin Abu Zdubaab رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَا تَضْرِبُوا إِمَاءَ اللَّهِ}

“Các người chớ đánh những người nữ nô lệ của Allah (phụ nữ)”.

Thế là Umar رضي الله عنه đến gặp Thiên sứ của Allah ﷺ và nói: Phụ nữ thường thách thức chồng của họ.

Vậy là Thiên sứ của Allah cho phép đánh vợ. Nhưng nhiều phụ nữ đã than phiền với gia quyền của Người về chồng của họ. Cho nên, Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{لَقَدْ طَافَ بِآلِ مُحَمَّدٍ نِسَاءً كَثِيرٌ يَشْكُونَ أَزْوَاجَهُنَّ لَيْسَ أَوْلَئِكَ
بِخِيَارِكُمْ} رواه أبو داود بإسناد صحيح.

“Quả thật, nhiều phụ nữ đã than phiền với gia quyền của Muhammad về chồng của họ. Những người chồng đó không phải là những người tốt trong các người.”
(*Abu Dawood ghi lại với đường dẫn chính xác*).

*** Bài học từ Hadith:**

- Hadith cho thấy rằng hành vi đánh vợ là ngược lại với phẩm chất đạo đức tốt, điều mà Islam chê bai và không yêu thích. Bà A'ishah ﷺ nói: Thiên sứ của Allah ﷺ chưa từng đánh bất kỳ người phụ nữ nào và cũng chưa từng đánh bất kỳ người hầu nào, và bàn tay của Người chưa dùng để đánh ai ngoại trừ vì con đường chính nghĩa của Allah. (*Annasa-i ghi lại*).

Hadith 279: Ông Abdullah bin Amru bin Al-Ass thuật lại rằng Thiên sứ của Allah nói:

{الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ} رواه مسلم.

“Trần gian là thú vui ngắn ngủi nhưng thú vui tốt nhất của trần gian là người phụ nữ đức hạnh và ngoan đạo.” (*Muslim*).

* Bài học từ Hadith:

- Hadith kêu gọi người đàn ông có đức tin nên chọn lấy người phụ nữ ngoan đạo và đức hạnh bởi vì cô ta sẽ là nguyên nhân cho hạnh phúc của y trên thế gian và sẽ trở giúp y trong việc tuân lệnh Allah.

Và hình ảnh người phụ nữ ngoan đạo và đức hạnh chính là người phụ nữ mà Thiên sứ của Allah ﷺ đã mô tả:

{الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتُهُ وَإِذَا أَمَرَهَا أَطَاعَتْهُ وَإِذَا غَابَ عَنْهَا حَفِظَتْهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهِ} رواه أبو داود والنسائي.

“Người phụ nữ đức hạnh và ngoan đạo là người mà khi người chồng nhìn cô ta thì hình ảnh cô ta làm người chồng vui, khi người chồng bảo cô ta thì cô ta nghe lời, và khi người chồng đi vắng thì cô ta giữ gìn bản thân cô ta và tài sản của chồng.” (*Abu Dawood, Annasa-i*).

